



Illustratie: Hein de Kort

Iraanse bom als drukmiddel

Leo Kwartan

Bestaat er een verband tussen Irans nucleaire ambities en de Palestijnse kwestie? Volgens Hillary Clinton wel. Op 23 april verklaarde de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken tegenover leden van het Huis van Afgevaardigden dat beide zaken 'hand in hand gaan'. Ze richtte zich direct tot Israël, dat zich bedreigd voelt door Iran en probeert de internationale gemeenschap tegen de ayatollahs te mobiliseren. 'Wil Israël tegenover Iran de sterke steun krijgen die het zoekt, dan kan het met betrekking tot de Palestijnen en het vredesproces niet aan de zijlijn blijven staan', legde Clinton uit.

Het argument van de regering-Obama luidt als volgt: zolang er geen schot zit in de Palestijnse kwestie, die als een irritante ruis de communicatie tussen het Midden-Oosten en Amerika verstoort,

zal het Obama moeilijk vallen een Arabische coalitie te smeden als tegenwicht voor Iran. En omgekeerd: een breed anti-Iraans front in het Midden-Oosten, aangevoerd door de VS, zal zijn dialoog met Iran meer cachet geven. En mochten de Iraniërs halsstarrig blijven, dan is een regionaal draagvlak nodig om sancties in te stellen tegen Iran of eventueel militair in te grijpen.

Toch klinkt het allemaal wat geforceerd. Wat heeft het vredesproces te maken met de Arabische bereidheid zichzelf te verdedigen tegen een Iraanse atoombom? Het lijkt me een idee-fixe, maar dan wel een die door Obama is bedacht om een heel andere boodschap over te brengen.

Ik denk dat hij de Israëliëse premier Netanyahu tijdens diens bezoek aan de VS in diplomatiek jargon het volgende heeft medegedeeld: 'Kijk, we willen ons imago in de regio opvijzelen. Rij ons dus niet in de wielen, Bibi. Stop met ne-

derzettingen bouwen, praat met de Palestijnen en waag het niet de Iraniërs aan te vallen zolang we nog met ze praten.'

Officieel is Netanyahu het eens met Obama. Ook hij ziet een verband, maar dan net andersom: Israël kan pas concessies voor vrede doen als de dreiging vanuit Teheran verdwenen is. In vertaling: 'Die Iraniërs binden voorlopig niet in, Barack. Terwijl we wachten bouwen we de Westoever vol. Dat vonden we toch al belangrijker dan vrede. Kwestie van prioriteiten.'

Bibi krijgt steun van president Mubarak van Egypte. Ook hij zit even niet te wachten op een vredesproces. Stel je voor dat die Obama

'Bibi, stop met bouw nederzettingen, praat met Palestijnen en val Iraniërs niet aan nu we nog met ze praten'

Hamas ineens een rol wil toedichten in Gaza. Dat zou de islamisten in Egypte versterken. Nee, dan loopt hij liever te hoop tegen een vooralsnog illusionaire Iraanse kernbom 2500 kilometer verderop.

Zelfs de Iraanse president Ahmadinejad omarmt gretig de idee-fixe dat er een verband bestaat tussen de Iraanse en Palestijnse kwesties. Op 12 juni gaan de Iraniërs naar de stembus. De matig populaire Ahmadinejad is niet zeker van herverkiezing. Hij zal het voornamekelijk moeten hebben van de hardliners in leger en milities. Dus prijst hij voortdurend de militaire macht van het trotse Iran dat klaarstaat om 'de zionistische agressors' het hoofd te bieden. Het is een boodschap die het momenteel goed doet. Ook buiten Iran.

Leo Kwartan is arabist en werkzaam als adviseur voor bedrijven die opereren in het Midden-Oosten.

